

„Dane wrażliwe”

– scenariusz lekcji języka polskiego 2

Temat:

Problemy, nie tylko nastolatków... – na podstawie książki Ewy Nowak „Dane wrażliwe”.

- » **Czas:** w zależności od oceny nauczyciela
- » **Klasa:** II lub III gimnazjum
- » **Materiał:** Ewa Nowak, „Dane wrażliwe”
- » **Metody pracy:** praca z tekstem, burza mózgów, metoda poszukująca, metoda projektów, dyskusja
- » **Formy pracy:** indywidualna, praca z tekstem
- » **Środki dydaktyczne:** teksty powieści Ewy Nowak

Cele:

- » Pogłębianie umiejętności pracy z tekstem literackim.
- » Pogłębianie umiejętności kulturalnej dyskusji.
- » Kształcenie umiejętności nazywania stanów emocjonalnych, uczuć.
- » Kształcenie umiejętności wyciągania trafnych wniosków.
- » Aktywizacja uczniów zdolnych i słabszych.

Przebieg:

1. Czynności porządkowe.
2. Dyskusja z uczniami na temat wartości książki w oczach gimnazjalisty.

„Dane wrażliwe”

– scenariusz lekcji języka polskiego 2

Przebieg:

3. Jakie problemy, warte omówienia, uczniowie odnaleźli w treści książki?
4. Uzupełnianie wykresu

rywalizacja
między
koleżankami

osoby
niepełno-
sprawne

kłamstwo

Problemy, które nas zastanowiły,
zaczekały, zmusiły do zatrzymania się...

sytuacja
domowa
koleżanek

problemy
szkolne

5. Postaramy się omówić każdy z powyższych problemów. Zaczniemy od tych, które wydają nam się najbardziej błahe.

PROBLEM NR 1: Rywalizacja między koleżankami

Na czym polegała rywalizacja między nimi? Sięgnijmy do tekstu książki.

- każda chciała być najlepsza, np. w koszykówce,
- każda chciała mieć chłopaka,
- każda chciała być modnie ubrana,
- inne przykłady.

„Dane wrażliwe”

– scenariusz lekcji języka polskiego 2

Propozycje zajęć:

- Czy Kasia, Ewa, Margerita i Nina mogły na siebie liczyć?
  - » tak, np. w sytuacji, kiedy... (przykłady z powieści)
  - » nie, np. wtedy, gdy... (przykłady z powieści),
- Gdybyśmy mieli je scharakteryzować w kilku słowach:
  - » Margerita – pewna siebie, życzliwa,
  - » Ewa – wygadana, wścibska,
  - » Kasia – dumna, inteligentna, ciekawska, opiekuńcza,
  - » Nina – zakompleksiona, samotna.
- Co miało wpływ na takie, a nie inne zachowania dziewczyn, na kształtowanie ich charakterów?
  - » chęć bycia taką, jak inne,
  - » chęć imponowania,
  - » sytuacja domowa.

PROBLEM NR 2: Sytuacja domowa koleżanek

	Margerita	Kasia	Nina
Rodzice	Margerita miała wspaniałą mamę, której zazdrościła jej Nina	matka alkoholiczka	matka starająca się zachowywać pozory, że wszystko jest w porządku, samotna, ojciec obecny w domu właściwie tylko w weekendy
Sytuacja materialna	bardzo dobra (willa, posiadłość)	bieda, konieczność korzystania z pomocy opieki społecznej	stabilna sytuacja finansowa, chociaż matka robi zakupy w sklepach z używaną odzieżą
Reakcja dziewczyn na sytuację w domu	życzliwa, współczująca, starała się	wypracowała w sobie dumę i zaprzeczenie sytuacji domowej	czuła się opuszczona zarówno przez ojca, jak i przez matkę; starała się sprostać wymaganiom i humorom matki

„Dane wrażliwe”

– scenariusz lekcji języka polskiego 2

Propozycje zajęć:

- Dyskusja na temat skomplikowanych sytuacji domowych dziewczyn.

PROBLEM NR 3: Problemy szkolne

- W powieści pojawiają się dwie postaci reprezentujące szkołę: polonistka Wrońska i pedagog szkolny Basińska. Co o nich wiemy, w jakich sytuacjach je poznajemy?
- Jaki był ich stosunek do uczniów? Czy któraś z nich rzeczywiście chciała pomóc Ninie?
- Jakie cechy powinien posiadać dobry nauczyciel, pedagog? Czego uczniowie oczekują od nauczycieli?

Co łączy opisane powyżej problemy?

Wszystkie problemy doprowadziły Ninę do kłamstwa: rywalizacja między koleżankami, sytuacja domowa i problemy szkolne.

PROBLEM NR 4: Kłamstwo

- Rysujemy schemat genezy i konsekwencji kłamstwa Niny:

„Dane wrażliwe”

– scenariusz lekcji języka polskiego 2

Propozycje zajęć:

- Czy było tak, jak na początku myślała Nina – jej kłamstwo nikomu nie zrobiło krzywdy?
- Jak, bez posuwania się do kłamstwa, Nina mogła rozwiązać swoje problemy? Propozycje uczniów.

PROBLEM NR 5: Problem osób niepełnosprawnych

- Co wiemy na temat niepełnosprawności Justyny? Praca z tekstem.

„Wieczorem chłopcy kupili piwo. Miałyśmy we trzy pokój na trzecim piętrze, na samej górze. Najlepszy, bo pokój kadry był na drugim. Kiedy się dowiedziałymy, że chłopcy mają piwo i nas zapraszają, wymyśliłam, że przejdziemy po balkonach. Korytarzem nie mogłyśmy, bo tam krążyła nasza wychowawczyni. Śmiałyśmy się jak wariatki. Chłopcy stali na swoim balkonie i dopingowali nas. To wydawało się nietrudne. I rzeczywiście Irena i Olga przeszły bez problemu. Ja szłam ostatnia. Asekurowałam Olgę, bo ona była ciężka, gruba i niezgrabna, ale przeszła. Ja byłam już blisko balkonu chłopców, gdy z drzewa nagle zerwał się ptak. Tak mnie przeraził, że puściłam się barierki i spadłam. Gdyby tam był chodnik, zabiłabym się na miejscu i miałabym wszystko z głowy. Niestety, pod oknami były trawniki i to zamortyzowało upadek.”

- Jak Justyna traktuje swoją niepełnosprawność?
  - Chciałaby w miarę normalnie żyć, a przede wszystkim – zdecydować o swoim życiu.
- Jak inni traktują Justynę?
  - matka – ...
  - ciotka – ...
  - Nina – ...
  - Bogdan – ...
  - Włodek – ...
- Litość i współczucie czy uważne wysłuchanie i konstruktywna pomoc – czego chcą niepełnosprawni?
- Czy Justyna ma szansę spełnić swoje marzenia?